

Sygn. akt IV Ca 473/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Jolanta Deniziuk (spr.)

Sędziowie SO: Mariola Watemborska, Mariusz Struski

Protokolant: sekr. sądowy Barbara Foltyn

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2013 r., w Słupsku

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) Spółki z o.o. z siedzibą
w W.

z udziałem B. P. (1) i B. P. (2)

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego
w Słupsku z dnia 29 maja 2013 r. sygn. akt IX Ns 846/12

postanawia:

1. oddalić apelację,
2. zasądzić od wnioskodawcy (...) Spółki z o.o. z siedzibą w W. na rzecz B. P. (1) i B. P. (2) solidarnie kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt Ca 473/13

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. w G. domagała się ustanowienia służebności przesyłu, za jednorazowym wynagrodzeniem w wysokości 1054,60 zł wywodząc, iż jest właścicielem sieci gazowej średniego ciśnienia przebiegającej przez nieruchomość uczestników B. P. (2) i B. P. (1), zaś wymienieni odmówili zawarcia stosownej umowy. Nadto wniosła o zasądzenie od uczestników solidarnie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Uczestnicy postępowania B. P. (2) i B. P. (1) przychyliłi się do wniosku o ustanowienie służebności przesyłu, jednakże zakwestionowali wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności. Nadto wnieśli o zasądzenie od wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania.

Postanowieniem z dnia 29 maja 2013 roku Sąd Rejonowy w Słupsku ustanowił na rzecz (...) sp. z o.o. w G. służebność przesyłu na nieruchomości położonej w K., oznaczonej jako działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Słupsku prowadzi księgę wieczystą (...), polegającą na nieograniczonym w czasie prawie do korzystania z ww. nieruchomości w zakresie eksploatacji sieci gazowej średniego ciśnienia przebiegającej przez ww. nieruchomość, znoszeniu przez właścicieli nieruchomości istnienia pod jej powierzchnią sieci gazowej, a także każdorazowego wejścia i wjazdu

sprzętem na nieruchomość w celu wykonania robót związanych z eksploatacją, konserwacją, wszelkimi naprawami i remontami oraz usuwaniem awarii przedmiotowej sieci (punkt 1 sentencji). Nadto zasądził od wnioskodawczyni na rzecz uczestników postępowania kwotę 3.812 zł tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu (punkt 2 sentencji) i ustalił, że wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie, a ponadto nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Słupsku tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych: od wnioskodawczyni kwotę 1.198,69 zł (punkt 3a sentencji), zaś od uczestników postępowania solidarnie kwotę 923,42 zł (punkt 3b sentencji).

Powyższe orzeczenie zostało oparte na następujących ustaleniach. Uczestnikom przysługuje prawo własności nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej.

Nieruchomość położona jest w K.. Składa się z działki nr (...) o powierzchni 0,4048 ha. Nieruchomość jest niezabudowana. Gmina K. posiada aktualnie obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu, na którym znajduje się nieruchomość uczestników, w którym wskazano iż obszar ma przeznaczenie usługowo – mieszkaniowe. Nieruchomość sąsiaduje z zabudowanymi i niezabudowanymi nieruchomościami. Nieruchomość uzbrojona jest w sieć energetyczną, wodociągową, kanalizacyjną i gazową. Obciążona jest siecią gazową średniego ciśnienia, o długości 27 mb. Strony nie zawarły umowy o ustanowienie służebności przesyłu. Jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości uczestników biegły sądowy ustalił na kwotę 3.812 zł.

Przystępując do oceny ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji powołując się na treść art. 305¹ k.c. podniósł, iż służebność przesyłu jest prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej, może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń. Wskazał przy tym, że podstawowym sposobem ustanowienia służebności przesyłu jest umowa między właścicielem nieruchomości i przedsiębiorcą. Właściciel nieruchomości może przy tym żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu. Jeżeli jednak właściciel nieruchomości odmawia zawarcia umowy, to służebność przesyłu może być na żądanie przedsiębiorcy ustanowiona przez sąd, za odpowiednim wynagrodzeniem.

Sąd Rejonowy zauważył, że bezspornym było, iż strony nie zawarły umowy w przedmiocie ustanowienia służebności przesyłu, dlatego też wnioskodawcy, jako przedsiębiorcy, którego własnością były już posadowione urządzenia na nieruchomości uczestników, przysługiwało żądanie ustanowienia służebności przesyłu za odpowiednim wynagrodzeniem. Podkreślił, że wnioskodawca i uczestnicy postępowania byli zgodni co do treści służebności przesyłu, która miała zapewniać nieograniczone w czasie prawo do korzystania z nieruchomości uczestników w zakresie eksploatacji sieci gazowej średniego ciśnienia przebiegającej przez ww. nieruchomość, znoszenie przez właścicieli nieruchomości istnienia pod powierzchnią ww. nieruchomości sieci gazowej, a także każdorazowego wejścia i wjazdu sprzętem na nieruchomość w celu wykonania robót związanych z eksploatacją, konserwacją, wszelkimi naprawami i remontami oraz usuwaniem awarii przedmiotowej sieci.

Strony nie były zgodne co do wysokości wynagrodzenia, dlatego też Sąd I instancji oparł się w tym zakresie na sporządzonej na potrzeby postępowania opinii biegłego, uzupełnionej następnie wyczerpującymi wyjaśnieniami, którą uznał za rzetelną, fachową, szczegółową i zupełną. Wyjaśnił, że ustalona wysokość wynagrodzenia uwzględniała uciążliwości posadowienia ww. sieci gazowej średniego ciśnienia wnioskodawczyni na nieruchomości uczestników, zwłaszcza związane z niemożliwością swobodnego wykorzystania nieruchomości zgodnie z aktualnym planem zagospodarowania nieruchomości. W świetle ww. planu, uzbrojenia nieruchomości oraz poczynionych inwestycji na sąsiednich nieruchomościach nie można było uznać, iż nieruchomość, objęta niniejszym postępowaniem, będzie wykorzystywana na cele rolne, a tym samym zakres uciążliwości, stref ochronnych nie mógł się tylko odnosić do nieruchomości jako nieruchomości rolnej, lecz jako nieruchomości o przeznaczeniu pod budownictwo mieszkaniowo – usługowe. Przyjęta szerokość stref ochronnych odpowiadała w ocenie Sądu uciążliwości posadowionej sieci gazowej oraz niemożliwości swobodnego wykorzystania nieruchomości na skutek wybudowania sieci gazowej bez zgody uczestników oraz włączyła też nieruchomości, a nie przy jej granicy, zwłaszcza iż była to nowo wybudowana sieć, a

jej zaprojektowanie powinno uwzględniać również interesy właścicieli nieruchomości. Wartość metra kwadratowego gruntu została ustalona w oparciu o cenę rynkową gruntów przed obciążeniem oraz została skorygowana przez współczynnik korygujący, co biegła szczegółowo uzasadniła. Jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości wnioskodawcy wyniosło 3.812 zł.

Sąd Rejonowy wskazał, że wynagrodzenie we wskazanej wyżej kwocie nie podlegało podwyższeniu o podatek VAT, gdyż nie było sprzedażą towaru, usługi.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z art. 520 § 1 k.p.c. Powyższe oznaczało, iż wnioskodawca we własnym zakresie powinien ponieść koszty opłaty sądowej od wniosku, wynagrodzenia swojego pełnomocnika oraz połowy kosztów wynagrodzenia biegłego ustalonego postanowieniem z dnia 1 marca 2013 roku powołanego na wniosek obu stron, zaś uczestnicy powinni ponieść koszty wynagrodzenia swojego pełnomocnika, połowy kosztów wynagrodzenia biegłego ustalonego postanowieniem z dnia 1 marca 2013 roku. Nadto wnioskodawczyni powinna ponieść koszty uzupełniającej opinii biegłej A. D., gdyż w tym zakresie uzupełniająca opinia została złożona na skutek czynności procesowych wnioskodawczyni. Z uwagi na fakt, iż koszty wynagrodzenia biegłej nie zostały uiszczone, Sąd Rejonowy nakazał ich ściąganie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupsku.

Wnioskodawczyni zaskarżyła powyższe postanowienie apelacją w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 2 sentencji oraz w punkcie 3a sentencji, domagając się jego zmiany poprzez obniżenie wynagrodzenia należnego uczestnikom postępowania do kwoty 1.054,60 zł oraz obciążenie ich całością kosztów sądowych. Ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Nadto domagała się zasądzenia od uczestników na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Skarżonemu orzeczeniu zarzuciła naruszenie art. 305² § 2 k.p.c., poprzez pominięcie okoliczności, iż wynagrodzenie za ustanowienie służebności powinno być „odpowiednie” i odzwierciedlać zakres korzystania z nieruchomości przez przedsiębiorcę; naruszenie art. 6 k.c., poprzez przyjęcie, że uczestnicy postępowania mogą w sposób ograniczony korzystać z gruntu pomiędzy granicą strefy kontrolowanej gazociągu, a granicą nieruchomości, bez przeprowadzenia na te okoliczności dowodu; naruszenie art. 6 k.c., poprzez przyjęcie, że uczestnikom należy się wynagrodzenie ustalone przy zastosowaniu współczynnika „S” wskazującego na zmniejszenie wartości gruntu, mimo iż fakt ten nie został udowodniony; naruszenie § 9 ust. 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, poprzez jego nieuwzględnienie przy ustalaniu „odpowiedniego wynagrodzenia”; naruszenie § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, poprzez jego nieuwzględnienie przy ustalaniu „odpowiedniego wynagrodzenia”; naruszenie art. 152 ustawy o gospodarce nieruchomościami, poprzez nieuwzględnienie czynników wpływających na wartość nieruchomości; naruszenie art. 45 Konstytucji, poprzez obciążenie wnioskodawczyni, gdyż skorzystała z prawa do złożenia zastrzeżeń co do opinii biegłego; naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 13 § 1 k.p.c., poprzez przyjęcie, że od osi gazociągu do granicy działki jest 3,5 m podczas, gdy nie zostało to w żaden sposób udowodnione; naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 1 k.p.c., poprzez niewskazanie dlaczego opinia biegłego mimo uwag wnioskodawczyni została uznana za rzetelną; naruszenie art. 228 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 1 k.p.c., poprzez nieuwzględnienie przy wydawaniu orzeczenia danych dotyczących wynagrodzeń przyznawanych za ustanowienie służebności w podobnych sprawach; naruszenie art. 233 k.p.c. w zw. z art. 13 § 1 k.p.c. poprzez wydanie orzeczenia w sposób dowolny w oparciu o błędne ustalenia; naruszenie art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c., poprzez dokonanie ustaleń stanu faktycznego bez przeprowadzenia opinii biegłego z zakresu geodezji; naruszenie art. 520 § 1 k.p.c., poprzez nałożenie na wnioskodawczynię kosztów sporządzenia opinii przez biegłą.

W odpowiedzi na apelację uczestnicy wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie od wnioskodawczyni na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest bezzasadna.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd meriti w sposób prawidłowy i nie budzący zastrzeżeń czy wątpliwości przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe, zaś zebrany materiał poddał wnikliwej i kompleksowej ocenie wskazując, na których dowodach się oparł. Ocena tych dowodów, szczegółowo przedstawiona w pisemnym uzasadnieniu wyroku, nie wykracza poza ramy określone w art. 233 k.p.c. i Sąd II instancji w pełni ją podziela, przyjmując dokonane ustalenia i oceny za własne.

Rolą Sądu rozstrzygającego sprawę jest ocena zgromadzonego materiału dowodowego zgodnie z regułami określonymi w art. 233 § 1 k.p.c., a więc według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału i w oparciu o dokonane ustalenia - ocena zasadności dochodzonego pozwem roszczenia.

Ocena materiału dowodowego jest oceną swobodną, ale nie dowolną. Sąd ma bowiem obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych, pozbawionych sprzeczności i dających się powiązać w całość zgodną z zasadami doświadczenia życiowego. W orzecznictwie niekwestionowany jest pogląd, iż zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, gdyż tylko takie argumenty mogą być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Samo przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wiarygodności i doniosłości poszczególnych dowodów i odmiennej ich ocenie nie jest w tej mierze wystarczające (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/2000, „Wokanda” 2000 nr 7, poz. 10).

Odnosząc się szczegółowo do zarzutów podniesionych przez apelującego zauważyć należy, że sprowadzają się one w zasadzie do kwestionowania ustaleń i ocen dokonanych przez Sąd meriti. Zdaniem Sądu Okręgowego wnioskodawca w treści apelacji w dalszym ciągu nie zgadza się z przyjętą przez Sąd Rejonowy wysokością wynagrodzenia. Jednak zarzuty ograniczają się jedynie do polemiki z prawidłowym stanowiskiem Sądu w zakresie poczynionych ustaleń, dlatego podniesione w apelacji zarzuty nie mogły odnieść zamierzonego skutku w postaci podważenia rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Zważyć należało, że w przedmiotowej sprawie nie było sporu co do samego żądania ustanowienia służebności. Apelacja wnioskodawcy sprowadzała się w istocie do zakwestionowania wyceny, sposobu jej przeprowadzenia i przyjętej metody, ustalonej wysokości wynagrodzenia za jednorazowe ustanowienie służebności przesyłu, oraz szerokości pasa kontrolowanego. Ostatecznie nie było też sporu co do tego, jakie parametry posiada gazociąg przebiegający po działce uczestników postępowania.

Rozstrzygając przedmiotową sprawę zasadnie sąd posiłkował się dowodem z opinii biegłego. Zresztą sam wnioskodawca wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego zgłosił już w pozwie, zasadnie uznając, że rozstrzygnięcie w tym przedmiocie wymaga wiedzy specjalistycznej. Taką opinię sporządziła biegła rzeczoznawca A. D. (2). Opinia ta została sporządzona początkowo w dwóch wariantach, ale ostatecznie za podstawę rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy przyjął wariant I opinii.

Wbrew zarzutom podniesionym przez apelującego wnioskodawcę opinia została sporządzona prawidłowo, w sposób fachowy, rzetelny, jasny, pełny i odpowiadający na zlecenie Sądu I instancji. Zważyć należy, że opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi rozeznanie i zrozumienie dziedziny (rozstrzyganej kwestii) wymagającej wiadomości specjalnych. W tym znaczeniu biegły jest pomocnikiem sądu, jednakże prezentuje własne stanowisko w kwestii, którą sąd rozstrzyga (por. orz. SN z dnia 7.01.1997r., I CKN 44/96, niepubl.). Opinią biegłego jest zapatrywanie wyrażone w sądzie przez osobę niezainteresowaną rozstrzygnięciem sprawy, która może udzielić fachowych informacji oraz wiadomości w celu ustalenia i oceny okoliczności sprawy, ułatwiając tym samym sądowi właściwą ocenę faktów i rozstrzygnięcie sporu. Biegli zatem nie komunikują sądowi swoich spostrzeżeń o okolicznościach faktycznych sprawy, lecz wypowiadają co do tych okoliczności opinię na podstawie swych wiadomości fachowych i doświadczenia zawodowego.

W rozpoznawanej sprawie biegła zastosowała do obliczenia metodę porównawczą, która w sposób najbardziej zbliżony pozwala ustalić wartość rynkową nieruchomości. W opinii przedstawiła szereg transakcji na terenie Gminy K.

zawartych w okresie zbliżonym do zgłoszonego zadania ustanowienia służebności. Nie można w przedmiotowej sprawie nie zauważyć, że mamy w niej do czynienia z nieruchomościami położonymi w pobliżu miasta S., przy trasie P. – G.. Są to tereny silnie zurbanizowane, a nawet uwzględniając częściową korektę planu zagospodarowania przestrzennego, przeznaczone do intensywnej zabudowy usługowo – mieszkalnej. Biegła szczegółowo wskazała i uzasadniła wskaźniki korygujące przyjętą ostatecznie ceną metra kwadratowego. Odniosła się też szczegółowo w opinii ustnej do wszystkich zarzutów podniesionych zarówno przez wnioskodawcę, jak i uczestników.

W tej sytuacji nie można stawiać skutecznych zarzutów oponujących przeciwko wnioskowi sporządzonej przez biegłą sądową opinii, jak to usiłuje czynić apelujący. W tym miejscu godzi się równocześnie wskazać, że biegły jest pomocnikiem sądu, jednakże prezentuje własne stanowisko w kwestii, którą rozstrzyga Sąd. Opinia biegłego nie może zatem sama być źródłem materiału faktycznego sprawy, ani tym bardziej stanowić podstawy ustalenia okoliczności będących przedmiotem oceny Sądu. Jednocześnie istotnym jest, że Sąd nie jest związany opinią biegłego i powinien ją ocenić na równi z innymi środkami dowodowymi w ramach swobodnej oceny dowodów. Swoistość tej, opartej na przepisie art. 233 § 1 kpc, oceny polega na tym, że nie chodzi tu o kwestię wiarygodności, jak przy dowodzie z zeznań świadków i stron, lecz o pozytywne lub negatywne uznanie wartości rozumowania zawartego w opinii i uzasadnienie, dlaczego pogląd biegłego trafił lub nie do przekonania Sądu. Z jednej strony konieczna jest zatem kontrola z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania i źródeł poznania, z drugiej zaś – istotną rolę odgrywa stopień zaufania do wiedzy reprezentowanej przez biegłego. Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności oraz logiczności. Może pomijać oczywiste pomyłki oraz błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać merytorycznych poglądów biegłego czy zamiast nich wyprowadzać własne stwierdzenia (por. orz. SN z 19.12.1990r., I PR 148/90, LexPolonica nr 326256, OSP 1991, nr 11-12, poz. 300). W ocenie Sądu II instancji zaakceptować należało pogląd Sądu Rejonowego uznającego wydaną w sprawie opinię biegłego sądowego za fachową, rzetelną i niezawierającą sprzeczności.

Zważyć należy, że też z treści wydanej w niniejszej sprawie opinii wynika, że nie są wątpliwymi dla biegłej przepisy stanowiące podstawę wydania opinii, a przebieg linii gazociągu ustalony został w oparciu o przedłożone przez wnioskodawcę szkice przebiegu rurociągu.

Podzielić należało stanowisko zawarte w opinii, że takie właśnie, a nie inne usytuowanie gazociągu powoduje, że część nieruchomości znajdująca się pomiędzy drogą, a pasem ochronnym stała się dla uczestników postępowania bezużyteczna. Okoliczności tej w żadnej mierze nie można nie dostrzec i jej pominąć. Szerokość tzw. pasa kontrolowanego, wynikająca z regulacji prawnych, na które powołuje się wnioskodawca, była biegłej znana, tym nie mniej z treści opinii wynika, że faktyczne ograniczenia w związku z położoną nitką gazowniczą są większe niż wynikające z tych regulacji.

Ustalając wynagrodzenie za ustanowienie służebności uwzględnić należało bowiem faktyczny, wynikający z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu, pas wyłączony spod normalnego używania. Zważyć należy, że wprawdzie wnioskodawca kwestionował ustalenia biegłej co do przyjętej w opinii trasy przebiegu gazociągu, tym niemniej nie przedstawił w tym zakresie żadnego skutecznego, przeciwstawnego dowodu. Biegła zaś ustalając przebieg gazociągu, oparła się na mapie sytuacyjno – wysokościowej. Istotnym jest, że również i sami uczestnicy konsekwentnie podnosili, że trasa gazociągu została zmieniona w porównaniu z planem i przebiegała tak jakznaczono na mapie przedstawionej do akt sprawy. Nadto w oględzinach przed sporządzeniem opinii uczestniczył przedstawiciel wnioskodawcy, który nie był w stanie wskazać innego przebiegu rurociągu niż ten, który przyjęła biegła i wskazywali uczestnicy postępowania. Nie zostały zgłoszone w tym zakresie żadne wnioski dowodowe, chociaż biegła podnosiła, że dokładny przebieg gazociągu może, po dokonaniu odkrywek dokonać biegły geodeta. Tym samym Sąd uprawniony był przyjąć za biegłą, która ustaliła to w oparciu o ostatecznie niezakwestionowaną mapę sytuacyjno – wysokościową, że rurociąg przebiegał w odległości 3 metrów od drogi jak wynika to z danych geodezyjnych oraz kartograficznych.

Niezasadny jest też zarzut wnioskodawcy co do obciążenia go kosztami sporządzonej opinii w sytuacji kiedy to wygórowane żądania uczestników wymagały korekty poprzez przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego.

Analiza stanowisk stron prezentowanych w toku postępowania sądowego prowadziła do konkluzji, że uczestnicy od początku wyrażali wolę zawarcia umowy służebności przesyłu, zgadzali się z wnioskiem wnioskodawcy, nie akceptowali natomiast wysokości zaproponowanego im wynagrodzenia z tytułu ustanowienia służebności przesyłu. W tej sytuacji dostrzegalnym było, że de facto całe postępowanie sądowe ukierunkowane zostało na ustalenie należnego uczestnikom postępowania wynagrodzenia z tego tytułu.

Sąd Rejonowy zastosował do rozliczenia kosztów procesu zasadę ogólną wynikającą z art. 520§1 kpc, nie dopatrując się przesłanek do jej pominięcia. Sąd Rejonowy, kierując się powyższym przyjął, że strony we własnym zakresie poniosą koszty pełnomocników, wnioskodawca koszty uiszczenia opłaty sądowej, zaś koszty biegłego obciążać będą obie strony. Zdaniem Sądu, strony w równym stopniu były zainteresowane w ustaleniu nie tylko służebności, ale także wysokości wynagrodzenia. Sąd II instancji nie widzi wadliwości takiego rozstrzygnięcia jak również w obciążeniu wnioskodawcy kosztami opinii uzupełniającej, albowiem, to działania, jak to ujął w uzasadnieniu Sąd Rejonowy, skutkowało konicznością zwrócenia się o opinię uzupełniającą, a zarzuty okazały się niezasadne.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił apelację wnioskodawcy, jako że była ona bezzasadna. W tym zakresie orzekł, jak w pkt 1, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie 108 §1 kpc w zw. z §7 pkt.3 i § 12 ustęp 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie [ponoszenia opłat za czynności radców prawnych (...)].